

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוו"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוו"ן רבי חיים פינטו זיע"א

שבת חוה"מ
סוכות
י"ט תשרי
תשפ"ב

1095

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 5:58 | 6:12 | 6:05 | 6:17

מוצאי שבת 7:08 | 7:09 | 7:09 | 7:09

רבינו תם 7:48 | 7:45 | 7:46 | 7:48

הילולא
דצדיקא

יט - רבי עמרם אלמליח

כ. רבי אליעזר פאפו
מח"ס 'פלא יועץ'

כא - רבי רפאל בירדוגו

כב - רבי אהרן הלוי

כג - רבי דוד הלוי
יונגרייז ראב"ד ירושלים

כד - רבי אברהם
בן שימול

כה - רבי לוי יצחק
מברדיטשוב

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: mld@hpinto.org.il

משכיל לדוד

מסירות נפש בקיום מצוות

אלא שהגויים לא מרפים, והם אומרים להקב"ה, אם היית נותן לנו מצוות מראש גם אנו היינו מקיימים אותם. שהרי אתה לא נתת לנו את התורה.

משיב הקב"ה ואומר להם, הרי לפני מעמד קבלת התורה לעם ישראל הלכתי לכל האומות שיקבלו את התורה. כמו שהכתוב אומר (דברים לג, ב) "ה' מסיני בא וזרח משעיר למו". כי ה' הלך וסבב אצל כל האומות שיקבלו את התורה, והם לא רצו לקבלה (עבודה זרה ב, ב) ואם כן אתם לא רציתם לקבל את התורה, ומדוע עכשיו אתם באים לבקש שכר.

אלא, שהגויים הינם כמו בלעם הרשע שאמר (במדבר כג, י) "תמת נפשי מות ישרים ותחי אחריתי כמהו". דהיינו, הוא רצה למות כמו יהודי ולקבל שכר, אבל לחיות הוא רצה כמו גוי. ועל זה נאמר (סוטה כב, ב); עושה מעשה זמרי ומבקש שכר כפנחס.

הקב"ה מתנהג עם הגויים לפנים משורת הדין, והוא אומר להם; הבה ונראה האם מגיע לכם שכר. אני אתן לכם מצוה קטנה, מצוה שלא עולה כסף, כך שלא צריך להשקיע הרבה במצוה זאת, והיא מצות סוכה, ונראה האם תקיימו אותה. מיד כל אחד ואחד הולך ובונה סוכה בראש גגו. ומה עושה הקב"ה, הוא מקדיר עליהם חמה בתקופת תמוז, וכל אחד ואחד מבעט בסוכתו ויוצא.

והדבר קשה מהבין. מדוע הגויים בועטים בסוכה ויוצאים, הרי הם יודעים כי בזה תלוי כל השכר שלהם, ואם הם בועטים בסוכה הם מראים כי לא מגיע להם שכר והם יפסידו את הכל. הן הם באים בטענה להקב"ה ודורשים ממנו שכר, וכאשר הוא מקדיר עליהם מעט חום הם כבר בועטים ויוצאים מהסוכה.

וכי אנו בני ישראל גם עושים כן? הרי פעמים רבות יש חום גדול בחג הסוכות, אנו מזיעים וממש קשה לאכול בסוכה, אבל אנו לא בועטים ולא יוצאים, אלא מקיימים את המצווה. ואף כאשר יש לנו צער בישיבה בסוכה, יוצאים מתוך צער וח"ו בלי לבעוט בה. ומדוע לפתע הגויים בועטים ויוצאים, הרי בכך הם מפסידים ברגע את כל השכר שלהם.

ואולם. מכאן אנו רואים את ההבדל בין עם ישראל לגויים. עם ישראל רגיל לחיות חיי יסורים, ולא שזה בא מתוך הרגל, אלא מתוך אהבת ה' שיש לכל יהודי כלפי הקב"ה, ולכן אהבה כזאת אינה יכולה להיעצר גם כשיש צער. על אף הצער הגדול שקיים, מוכן כל יהודי לסבול את הצער ובלבד שיקיים את המצווה בשלימותה.

זהו העניין של אהבת ה' מתוך מסירות נפש, שנמצאת רק אצל בני ישראל ולא אצל הגויים. מי שיש בו אהבת ה' במסירות נפש, הוא יקיים את כל המצוות. וכמו כל אלו שבמקום לישן, או לאכול הם באים ללמוד ולשמעו שיעורי תורה, הרי שיש בהם מסירות נפש, והם אלו שזוכים לקבל שכר.

חז"ל אומרים (עבודה זרה ג, ב) שלעתיד לבוא באים עובדי כוכבים ומתגיירין. וכיצד הם באים, אומרים חז"ל כי הם מניחין תפילין בראשיהן, תפילין בזרועותיהם, ציצית בבגדיהם, מזוזה בפתחיהם. וכך הם באים להקב"ה והם מבקשים ממנו שיתן להם שכר.

ועוד אומרים חז"ל כי הם מבקשים שכר מהקב"ה ומבקשים ממנו את התורה. אבל הקב"ה אומר להם, הרי לפני מתן התורה הלכתי לכל האומות ובקשתי ליתן להם את התורה ולא רצו לקבלה, ועכשיו אתם רוצים את התורה.

או אז אומרים הגויים להקב"ה; תן לנו עתה את התורה. והקב"ה משיב להם: שוטים שבעולם, מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת, מי שלא טרח בערב שבת מהיכן יאכל בשבת. אלא אף על פי כן, מצוה קלה יש לו וסוכה שמה, לכו ועשו אותה. מיד כל אחד ואחד נוטל והולך ועושה סוכה בראש גגו, והקדוש ברוך הוא מקדיר עליהם חמה בתקופת תמוז, וכל אחד ואחד מבעט בסוכתו ויוצא.

וצריך ביאור. וכי איזה שכר הגויים רוצים מהקב"ה לעתיד לבוא, כאשר יבוא המשיח. ולא עוד, הם באים עטופים בטלית עם ציצית, ואף מניחים תפילין והם רוצים לקבל שכר כמו בני ישראל. וכי באמת הם חושבים כי דינם הוא כמו היהודים.

אלא וודאי, לא מדובר כאן כלל על שכר גשמי, שכן כאשר המשיח יבוא לא יהיה צורך בכסף. וכמו שהנביא אומר (מלכים-א, י, כז) כי בזמן שלמה המלך היה כל כך שפע בעולם, עד שהכסף היה נחשב כאבנים (ראה סנהדרין כא, ב). ואם אצל שלמה המלך כן, בזמן שהמשיח יבוא על אחת כמה וכמה.

אלא ודאי השכר בימות המשיח יהיה בבחינת עין לא ראתה (ברכות לד, ב) שכר רוחני למי שעסק בתורה ולמד בה והתייגע עליה, כמו שחז"ל אומרים (אבות ד, יז); יפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא יותר מכל חיי העולם הזה. ואם כן אי אפשר לתאר לעצמנו את השכר שהקדוש ברוך הוא ייתן לנו כשיבוא משיח.

ואם כן, כאשר הגויים באים ורוצים לקבל שכר מהקב"ה, בוודאי הם גם מתכוונים על שכר רוחני. ולכן הם באים ומתחפשים כמו יהודים, לובשים טליתות, מניחים תפילין, שמים מזוזה בפתחי הבתים, והם רוצים להיות כיהודים ממש ולקבל שכר.

אז הקב"ה משיב להם כי הם שוטים שבעולם, שכן, מי שטרח בערב שבת הוא יאכל בשבת. רק מי שהכין את עצמו במשך כל החיים שלו הוא זה שיכול לקבל שכר מהקב"ה. ורק היהודים הכינו את עצמם בהיותם בארצם ובמשך שנות גלותם.

שכן היהודים הם אלו שקיימו את המצוות, הם שאכלו מצות בפסח, הם שישנו בחג הסוכות מחוץ לבית, הם שצמו ביום הכיפורים, ועוד מצוות כהנה וכהנה. וכיון שהיהודים קיימו בחייהם את כל המצוות במסירות נפש, רק להם מגיע שכר.

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

זכר ליציאת מצרים

בחג סוכות של אחת השנים, כאשר צעדתי ברחובות צרפת לכוון הישיבה ובידי ארבעת המינים, פגש בי שכני הגוי. זה עצר אותי בדרכי וביקש לשאול אותי איזו שאלה:

"ראיתי היום הרבה אנשים שצועדים כמוך עם צמחים ביד, מה זה הצמחים האלו? מה מצאתם בהם שאתם אווזים דווקא אותם בידים?"

"אלו ארבעת המינים", השבתי לשכני הגוי.

"מהם ארבעת המינים?" שאל השכן הגוי.

הסברתי לו בקצרה על הלולב, האתרוג, ההדס והערבה שנצטוונו מהשי"ת לטיול בחג הסוכות.

השכן הגוי ניצל את ההזדמנות שאנו משוחחים על ענייני היהדות, וכל הוא המשיך לשאול ולשאול:

"כל שנה אני שומע אתכם שרים ומנגנים בתוך הבית הזה שבניתם לכם בחוץ. האם כל שנה בונים כזה בית? מה העניין בכך?"

מיד הבנתי ששאלתו של השכן היא על הסוכה, ועל כן התחלתי להסביר לו את העניין ואמרתי לו שלפני שנים רבות יצאנו ממצרים.

"ממצרים? מתי זה היה?" התפלא השכן שלא זכר שאני ובני ביתי באנו ממצרים.

"היה זה לפני כמה אלפי שנים", השבתי לו.

השכן הגוי פרץ בצחוק ושאל: "נו, ומה היה אז?"

המשכתי והסברתי לו שבמשך ארבעים שנה הלכנו במדבר.

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

מדוע רבי חיים עוזר שינה את דעתו?

לביתו של הגאון רבי חיים עוזר זצ"ל, רבה של העיר וילנא, הזדמן אורח בערב חג הסוכות. רבי חיים עוזר ציווה להכין לאורחו סעודה בסוכה. מפני מזג האוויר הקריר מאוד, החליט רבי חיים עוזר שהוא עצמו יאכל את הסעודה בביתו. לפי דעתו, הוא היה פטור ממצות סוכה מדין 'מצטער'.

האורח הלך לסוכה לבדו לסעוד שם. והנה תוך זמן קצר - ממש רגעים ספורים אחר כך, כפי שמובא בספר 'מועדים וזמנים' (א, פח) חזר רבי חיים עוזר לסוכה כדי לאכול עם האורח. תמה האורח: הלא הרב עצמו החליט שפטור הוא ממצות סוכה משום דין 'מצטער', ולמה עכשיו שינה את דעתו? ענה רבי חיים עוזר לאורח: הצדק עמך, נכון שאני מצטער ולכן אני פטור מהחייבים של מצות סוכה. אבל עדיין נשאר לי חיוב למצוות אחרות. הרי בידי עכשיו לקיים מצות הכנסת אורחים. בלי ספק, מצוה עלי לאכול יחד אתך בסוכה. לפי זה, אין אני פטור מסוכה ונאכל בסוכה יחדיו. הציטוט המפורסם מאותו אירוע הוא: "ממצות סוכה אני באמת פטור, אך לא ממצות הכנסת אורחים".

הנקודה העיקרית שבסיפור זה שבתחילה רבי חיים עוזר פסק שהוא פטור ממצות סוכה. אך לאחר מחשבה נוספת, שינה דעתו ואמר בלבו שעל אף שהוא פטור מסוכה, אינו פטור ממצות הכנסת אורחים. מה קרה בדעתו במשך רגעים אחדים אלו? איך קרה שתוך כמה רגעים שינה את דעתו?

יתירה מזאת: כיצד יתכן שלא עלה על דעתו של רבי חיים עוזר מלכתחילה שיש כאן שאלה של הכנסת אורחים? בודאי ברגעים אלו של דיון, הוא דפדף במוחו את כל התורה כולה, ועבר על כל ההלכות ש'בין אדם לחברו'.

העיקרון הנלמד מסיפור זה, הוא שהלכות המוסר של האתמוול אינן בהכרח שייכות למאורע של היום. רבי ישראל מסלנט כבר הדגיש שקניית מדות טובות היא מלחמה שבכל יום. לימוד המוסר הוא דבר תמידי, מפני שהחיים מורכבים ממאורעות משתנים. וכן, ניתן ללמוד מכל האמור לעיל, שאפילו אישיות דגולה כמו רבי חיים עוזר, היה צריך לשקול במחשבתו לגבי עניני מדות.

ההרגשה האישית מוצאת ביטוי עז בכתבי הרמח"ל רבי משה חיים לוצאטו זצ"ל, בספרו "מסילת ישרים" (פרק כ) הוא קובע דברים ברורים:

"ובאמת שלא יוכל איש להצליח במשקל הזה אלא בשלשה דברים: שיהא לבו ישר שבלבבות, שלא תהיה פנייתו אלא לעשות נחת רוח לפניו יתברך ולא זולת זה כל. ושיהיה מעיין על מעשיו עיון גדול וישתדל לתקנם על פי התכלית הזה, ואחר כל זאת יהיה משליך יתבו על ה".

"ונמצאת למד, שהבא להתחסד חסידות אמיתי - צריך שישקול כל מעשיו לפי התולדות הנמשכות מהם ולפי התנאים המתלווים להם, לפי העת, לפי החברה, לפי הנושא ולפי המקום. ואם הפרישה תוליד יותר קידוש שם שמים ונחת רוח לפניו מן המעשה - יפרוש ולא יעשה. או אם מעשה אחד במראיתו הוא טוב ובתולדותיו או בתנאיו

הוא רע ומעשה אחר רע מראיתו וטוב בתולדותיו, הכל הולך אחר החיתום והתולדה, שהוא פרי המעשים באמת. ואין הדברים מסורים אלא ללב מבין ושכל נבון".

במה מפטירין

הפטרת השבוע: "וזהיה ביום ההוא" (יחזקאל לח. לט)

הקשר לחג סוכות: בהפטרה מסופר על מלחמת גוג

ומגוג שתפרוץ באחרית הימים, וכך מקובלנו מרבותינו ז"ל שמלחמה זו תפרוץ בחג הסוכות.

נצור לשונך

חרטה וידוי וקבלה לעתיד

תולה ארץ על בלימה

סדר התשובה למי שעבר על עבירות שבין אדם למקום הוא: חרטה, וידוי וקבלה לעתיד שלא לחזור על אותו החטא לעולם. מי שמע ויקבל לשון הרע שסופר על ידי מישהו אחר, צריך לעשות תשובה כסדר הזה. אם מישהו האמין וקיבל את דברי הלשון הרע, כי אז עליו להקדים לשלבי התשובה הנ"ל השתדלות אמיתית לעקור מליבו את הדברים ולשכנע את עצמו שאין הם נכונים. הדברים תקפים גם כאשר ההלכה מתירה לשמוע גנות לתועלת, אבל אינה מתירה להאמין בה כעובדה.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

סוד האושפיזין קדישין

ימי הסוכות הם ימים קדושים, ימים של האושפיזין קדישין, שהם אברהם יצחק ויעקב, משה אהרן יוסף ודוד. ולא בכדי זכה יוסף שגם על שמו יש יום של אושפיזין, שכן יוסף הצדיק העביר על מידותיו והתנהג באופן עילאי ביותר עם אחיו, והוא זכה להיות בבחינת אדם, אדם השלם בשלימות האמיתית.

האחים עשו לו רעה במה שמכרו אותו לעבד. אבל הוא לא נקם בהם, אלא להיפך, הוא אמר להם (בראשית נ, כ) "ואתם חשבתם עלי רעה א-להים חשבה לטובה". הוא אף גמל לאחיו טובה תחת הרעה שעשו עמו. ולכן גם הוא זכה שיום אחד מימי הסוכות הוא יום האושפיזין שלו.

דרך זו למד יוסף הצדיק מהבורא יתברך שמו, שגם הוא לא נוקם מאדם מיד כאשר עובר עבירה ומענישו, אלא ממתין לו שיחזור בתשובה. כמו שנאמר (יחזקאל יח, כג) "החפץ אחפץ מות רשע נאם ה' הלא בשוּבו מדרכיו וחייה". וכך נהג גם יוסף הצדיק ע"ה אשר נהג כאדם השלם. זאת משום שהרגיש את ה' שבתוכו. ובשל כך הסיק בעצמו שאם הקדוש ברוך הוא לא העניש את השבטים על מה שעשו, מי אני שאני אבוא להענישם.

ואכן, אדם המרגיש את הכח האלוּקי בתוכו, ואינו רוצה להעניש מישוהו אחר, אפילו שעשה לו רעה. אלא להיפך הוא גומל לו טובה תחת רעה הוא זה הראוי לתואר אדם, והוא זוכה למעלות גבוהות.

ובזה נוכל להבין את ענין האושפיזין בחג הסוכות. הנה ראשי התיבות של ששת האושפיזין הראשונים; אברהם, יצחק יעקב, משה אהרן, יוסף, עולה בגימטריא שבעים ושניים. כמנין שם ע"ב שהוא אחד משמותיו של הקדוש ברוך הוא (זוה"ק ח"ב קלב:). וזה מרומז בפסוק (שמות יט, ט) "ויאמר ה' אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן".

ומדוע באמת שמותיהם של שבעת האושפיזין מרומזים בדוקא במילים "בעב הענן"? לפי ש'ענן' זהו ענין מובהק של גשמיות. והסיבה שהקדוש ברוך הוא קורא לעם ישראל הצדיקים בשם 'אדם', משום שהם מבטלים את הענן שבהם. בגלל שהם מבטלים את החושך, הם מבטלים את הגשמיות שבהם. ובגלל שהגיעו למצב הזה של ביטול הגשמיות שזה ענן, אז הם נקראים עב, והם שמו של הקדוש ברוך הוא. והדבר ממש נורא ואיום, כי הקדוש ברוך הוא אומר על עצמו "הנה אנכי בא אליך בעב הענן", אני בא אליך בתוך כל האבות הקדושים והאושפיזין קדישין.

קולמוס הלב

פיוט קדוש על אריכות הגלות בין האומות,
מקולמוסו הטהור של כ"ק מרן רבינו חיים פינטו הגדול זיע"א

סימן: חיים

לעומתי בן שפחתי, ניצב לריב איתי
קשתו דרוכה לירות תם, פתאום במסתרים
הנה בניך בעתם, צר בדברים זרים
למה אלוקים עזבתם, פזורים בהרים

א-ל נאמן הר הנסמון, המזומן. תנה, לעם לא אלמן.

חשתי ולא התמהמהתי, לעבוד עבודתי
ודבר סופרים וחידותם, הלוא הם ספורים
נפשי יצאה על דברתם, עמי הם צרורים
הלוא המה כמו חותם, על לבי קשורים

א-ל נאמן הר הנסמון, המזומן. תנה, לעם לא אלמן.

יצאתי חוץ למחיצתי, עניה סוערה
אני כשה בין זאבים, רשעים אכזרים
ויש לי כמה ערבים, תמימים וישרים
הלוא המה כתובים, מילדי העברים

א-ל נאמן הר הנסמון, המזומן. תנה, לעם לא אלמן.

יוקם אכזר בן אמתי, בזעם ועברה
ועמן קהל נדיבים, יאירו במאורים
מה להם עוד לעצבים, איך קץ הדרורים
ארך והם ביד שובים, נתונים ומסורים

א-ל נאמן הר הנסמון, המזומן. תנה, לעם לא אלמן.

מי יתן אשוב אל ביתי, עיר המעטירה:
מעלותיה מרובים, כמה מפוארים:
בימינך תקבל שבים, טהורים ושמורים:
ושפוך חמתך על אויבים, השקמו תמרורים:

א-ל נאמן הר הנסמון, המזומן. תנה, לעם לא אלמן.

הידור במעשים ובארבעת המינים

במבט מהודר למצוות חג הסוכות אנו מוצאים את המוטיב המרכזי של הידור ויופי, הן במצוות הסוכה ונויה, וכמובן בענייני ארבעת המינים שכולנו מחפשים ובודקים שיהיו מהודרים בתכלית הידור.

בספר 'ע' פרפראות', מובא הסבר מופלא בשם הרב יעקבזון זצ"ל בדרך משל ונמשל:

משל לילד שהיתה אמו צריכה להלבישו בגדי הדר כדי להשתתף בשמחה, הילד בא מהרחוב כשגופו ובגדיו מלוכלכים, והלכה אמו להלבישו בגדי החג היפים על גופו המלוכלך.

באו שכנותיה ואמרו לה: גברת, לא זו הדרך, אלא קודם תרחצי אותו, ועל גופו הנקי ילבש בגדי יופי. כן הוא הדבר אצל ישראל, בחודש אלול מטהרים את עצמנו, וכן בראש השנה וביום הכיפורים, ולאחר מכן באים עניני הדר ויופי, סוכה נאה, וארבעת המינים שכתוב בהם "הדר". ללמדנו שקודם יש לוודא את הניקיון ורק אחר כך להתפעל מהיופי.

ביאור נוסף יש מבארים שבחינת חג סוכות, הוא לקיחה על זרועותיו של הקב"ה שנכנסים בצלא דמהימנותא, ואב הרוצה לקחת את הילד שלו על זרועותיו מסתכל בו אם הוא נקי, ואם הוא מלוכלך אזי קודם לכן הוא מקנחו ומרחיצו.

וזהו ענין ראש השנה ויום הכיפורים שבהם מטהר הקב"ה את ישראל מכתמיהם וחטאותיהם.

מה בודקים באתרוג?

סיפר רבי חזקיה מיישקובסקי שליט"א, המשגיח בשיבת 'ארחות תורה', מה שמע מראש ישיבת 'כפר גנים' הרב גריימן שליט"א, ששנה אחת בערב חג הסוכות הוא ישב וברר 4 מינים. כמובן שבוררים

את המהודר שבמהודר והאתרוג שיהיה נקי מכל פגם ומום קטן.

(ומדוע באמת מקפידים כל כך באתרוג יותר מבשאר מינים? הסביר בספר 'בלבת אש', כי בכל הארבעה דברים המרומזים בר"ת אתרוג, חייב להיות שלימות וכמו שאנו מבקשים ואומרים אני מאמין באמונה שלימה, וכן בתשובה אנו מבקשים החזירנו בתשובה שלימה, וכן ברפואה והעלה רפואה שלימה לכל מכותינו, וכן בגאולה וגאלנו גאולה שלימה מהרה למען שמך. כי בכל הדברים האלה אמונה תשובה רפואה גאולה יש גם לחצאין - אבל אנו מבקשים שיהיה הכל שלימות הגמורה).

באותו מקום ישב שם מו"צ רב מירושלים שברר איתו יחד, וזה סיפר לו את הסיפור הבא: בבני ברק ארגנו מכירת ארבעת המינים במחירים מוזלים לבני תורה. הסחורה היתה לא הכי יפה אך בהחלט מהודרת ונחמדה... מורי הצדק שם החליטו שיענו רק על שאלות ספציפיות כדי לחסוך זמן, רק אם למישהו יש שאלה ספציפית יבוא ישאל ויענו לו. וכך יוכלו לתת מענה לכולם.

והנה הגיע איזשהו יהודי שנראה פשוט. דיבורו היה בעל מבטא רוסי כבד, שאמר: "כבוד הרב אני מבקש סליחה. הרבנים אמרו שיענו רק על דבר מסוים. אני רוסי, אתה בטח שומע לפי המבטא. כשאני הייתי ילד, הרוסים לא אפשרו ליהודים לשמור תורה ומצוות, אני בכלל לא ידעתי שיש אלוקים... כולם פחדו ולא סיפרו לי כלום על היהדות, ידיעותיי בנושא יהדות שאפו לאפס. אך נאמר לי שאני משתייך לעם היהודי, הגעתי לארץ, התחלתי לאט לאט להכיר את אלוקים לאט לאט אני לומד. אני עליתי לארץ לפני 3 שנים ולגבי ארבעת המינים אני לא יודע אפילו איזה שאלות לשאול... אני בחרתי לי מספר סטים שנראו לי מבחוח יפים, בבקשה תגיד לי אם מה שבחרתי טוב או לא טוב..."

הרב הסכים לבדוק לו את ה-3 סטים שהיו בידיו שלו ושל שתי בניו. מה אפשר לומר ליהודי רוסי שבאמת רואים את הרצון שלו לדעת וללמוד והכל בתמימות? הרב לקח את האתרוג הראשון ולא האמין למראה עיניו. האתרוג היה מושלם! נקי לחלוטין!

בלי בליטות ובלי שקיעות! חשב הרב: "נו, מילא, זה יכול לקרות". הוא לקח את האתרוג השני ופליאתו היתה עצומה: האתרוג השני היה מהודר ברמה גבוהה מאוד, לא פחות מהאתרוג הראשון! הרב היה המום. הוא לקח את האתרוג השלישי. הוא היה מהודר להפליא, ממש כמו האתרוג הראשון והשני. הוא חשב שאולי הוא לא רואה טוב, ולכן הוא הלך להראות את הפלא הזה לשאר הרבנים שהיו שם. הם הסתכלו ונדהמו מהאתרוגים המהודרים, ואמרו:

"האתרוגים האלה זה פסגת ההידור הלוואי שנוכה השנה לקיים את המצווה עם כאלו אתרוגים מהודרים".

לאחר מכן המורה צדק בדק את הלולבים... הלולב הראשון היה מהודר להפליא, סגור לגמרי וירוק. הרב כמעט יצא מכליו. הלולב השני היה מהודר לא פחות מהראשון, והלולב השלישי היה מהודר לא פחות מהשני הרב פשוט היה המום. חשב לעצמו: 'זה הרי לא יתכן, יש פה כנראה כישוף או משהו כזה... הרי היהודי הרוסי לא יודע לבחור... איך הוא זכה בכאלה סטים ארבעת המינים לו ולבניו?'

היהודי הרוסי ראה שהרב היה ממש המום ממה שראה, ושאל אותו לגבי סיבת פליאתו. "אני חי עם האלוקים, דיברתי אל האלוקים לפני שהגעתי לכאן, אמרת: 'אלוקים, אתה יודע שאני אוהב אותך, אתה יודע מה שאני עברתי ברוסיה - לא הרשו לי לדעת שאתה קיים, לא נתנו לי ללמוד אותך, אם היו מרשים לי אתה יודע שאני הייתי דבוק אליך, הגעתי לארץ ואני משתדל לאט לאט ללמוד ולדעת, אני לא יודע הלכות, אני לא יודע לבחור את ארבעת המינים. אני מבקש ממך, ריבוננו של עולם, שאתה תבחר לי את 4 המינים..."

מהמעשה הזה, אומר הרב מיישקובסקי, למדנו, שאם אדם עושה את כל מה שהוא מסוגל לעשות, ומתפלל להשי"ת שיעזור לו, השי"ת עושה את שלו, ומשפיע עליו שפע של הצלחה. וזה נקרא להיות בקשר הדוק עם בורא עולם - להכיר ולדעת שהוא רוצה לעזור לנו, שהוא אוהב כל יהודי, ובכוחו לעזור לנו, ואם רק נלך בדרכיו, ונבקש ממנו בלב טהור, למילוי משאלותינו, הוא ימלא את כל משאלת נפשנו.